

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

IV. An ex natura sua distinguantur Mortalia, & Venialia?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

iam, ait S. Aug. tract 6. in Ioan. *Quotidie lauat pedes nobis, qui interpellat pro nobis: Et quotidie nos opus habere, ut pedes lauemus, in oratione Dominica confitemur; Dimitte nobis. &c.* Malè igitur peccata venialia dicuntur Melanthoni *condonata*; Illyrico, *Non imputata* ob fidè in Christum: Heshusio, *tecta*: Caluino, *nihil condemnationis esse ijs, qui sunt in Christo IESU.*

II. NON IMPUTATA cenferi, ideoque venialia ea, quæ cum fide consistunt, commentum est falsum. 1. Quia sic nullum foret peccatum mortale, præter solâ Infidelitatem; hoc n. solû excludit necessariò fidem, aliud nullum. Nec enim latro, adulter. &c. est ob id infidelis. 2. Nec Specialis fides de sibi remisissis peccatis ob Christum, reddit omnia peccata venialia: Quia eâ gloriatur æque Lutherani ac Caluiniani, & tamen alteri alteros de pluribus damnant hæresibus: sic & Trinitarij, Anabaptistæ. &c. fidem specialem iactant, vt solam iustificantem: cui non repugnat quælibet Infidelitas, sed sola non credens sibi Deum esse propitium: minus ei repugnant peccata alia quantacunque; proinde omnia dici deberent venialia: 3. Si peccata mortalia cum fide nequeunt consistere, ergo nemo committeret furtum, fornicationem, homicidium, &c. quin fieret hereticus: nã peccata mortalia excluderent fidem iustificantem, volunt Sectarij. At discrimen semper maximum habitum in Ecclesia fuit inter Hæreticos, & malos Christianos: *Quod, ait Sanctus Augustinus lib. qq. in Matth. q. II. heretici falsa credunt, mali Catholici vera*

credentes, non viuunt ita, vt credant.

III. Peccata inuoluntaria posse cum fide consistere, quod non impotentur; ideoque sint venialia: Commentum est Melanthonianû. 1. Quia & voluntaria grauissima omnia consistunt cum fide, etiam speciali, præter infidelitatem solam, seu diffidentiam. 2. Prorsus inuoluntaria necquidè venialia sunt. Aug. l. de vera relig. c. 14. *Peccatum voluntarium adeo malum est, vt nullo modo sit peccatum, si non sit voluntarium: idque in iudicio diuino; non in ciuili, vt vult Melanch.*

Demum ex scripturis ista doceri repete ex *Antichristi p. 4. q. 4.*

QVÆSTIO IV.

An ex natura sua distinguantur peccata Mortalia & Venialia?

LUTHERANI, cum Iouiniano, & Pelagio absolute negantibus, negant conditionate: se ex natura ei nil differre ea: at ex Misericordia Dei, omnium Christi, & fidem Christianorum, sunt ita, solum venialia, quantacunque in se fuerint: quia Deo non imputantur. Infidelibus autem imputantur; ideoque sunt mortalia eisdem.

CALVINISTÆ volunt omnia Reproborum esse Mortalia: Electorum, venialia. Liquet ex prædictis.

SVADENT ex Scripturis, S. Patribus, & Ratione. I. Scripturis quæ generaliter de omni peccato pronunciant: *Maledictus omnis. Deut. 27. qui non permanferit in omnibus, quæ scripta sunt. Ezech. 18. Anima qua peccauerit ipsa morietur. Rom. 6. Stipendium peccati mors. Iac. 2. Qui offenderit in vno, factus est omnium reus. Matt. 5. Qui soluerit vnum de mandatis istis minimis, minimus vocabitur. &c.* Ergo in se omnia peccata sunt lethalia.

II. Peccata venialia dicuntur simpliciter & absolute peccata. Vt 1. Ioan. 1. *Si dixerimus quia peccatum non habemus. &c. si autem confitemur peccata nostra &c.* Iac. 5. *In multis offendimus omnes: Et hæc directè.*

III. Indirectè idem docentur scripturæ.
 CALVINVS. Mat. 22. Diliges Dominum Deum ex toto corde &c. quilibet leue peccatū legis obseruantia repugnat. Quæ n. vitiosa cogitatio obrepit in animū, si totus Dei amore occupetur: IV. Ioan. 13. si non laueris te, ait ibi Aug. & Bernard. à peccatis venialibus; non habebis partem mecum: ergo & venialia sunt lethalia. V. Mat. 10. Qui dederit vni ex minimis istius calicem aquæ frigida, non perdet mercedem suam. Ergo & minima peccata merentur pœnam æternam. Suasiones è Sanctis Patribus vide in Bellar. lib. de statu peccatorum cap. 13.

VI. Ex RATIONE. Quæuis culpa iustè puniri potest à Deo pœnâ mortis æternæ; cum malum culpæ leuissimæ sit maius quouis malo pœnæ grauissimæ; hæc n. potius subeunda est, quàm illa: Ergo quæuis culpa est mortalis. Potest etiam peccatum veniale nunquam remitti; quia remissio ex gratia Dei; ergo non tenetur fieri. &c.

AUTOR. Distinguuntur illa ex naturâ rei. 1. Teste S. Scriptura in Antichristo. p. 4. q. 5. 2. Sic Traditio tum Conciliorum, Mileu. can. 6. 7. 8. & Trident. sess. 14. c. 5. tum Sanctorum Patrum Latinorum & Græcorum, qui venialia vocant minuta, leuia, quotidiana breuia, minima.

3. Sic Ratio. 1. Si peccata venialia essent suâ naturâ mortalia, & solùm fidelibus non imputarentur; certè infidelibus imputarètur, essentq; mortalia. vt fatentur sectarij. At id falsum & absurdum est: ergo & hoc, venialia esse mortalia. Minor, quia eodem in genere peccati fidelis grauius peccat, quàm infidelis. Luc. 12. Seruus sciens vol. Domini, & non fa. vap. mul. &c. Heb. 10. Quanto putatis deteriora mereri supp. qui filium Dei concub. &c. Infidelem excusat non nihil ignorantia 1. Tim. 1. Misericordiam consecutus sum, quia ignoras feci in incredulitate, 2. Quia veniale esse

aiunt, quod est veniâ dignum: Hoc tale est, quod cum fide consistit: At cur cum fide consistens est veniales mortale, sine fide? Quia aiunt hoc est voluntarium, illud inuoluntarium. Atqui hæc est intrinseca differentia ex natura rei: ergo peccatum veniale & mortale differunt ex naturâ suâ. 3. Quia Peccatū veniale ex naturâ suâ nō ponit auersionem hominis à Deo, cum non repugnet charitati: at pœna æterna debetur culpæ ob auersionem ab æterno bono: Ergo peccatū veniale ex se non facit reos pœnæ æternæ. Sic D. Th. 1. 2. q. 87. a. 5. & 3. q. 86. a. 4. Quia Nec inter homines offensio leuis lædit, ac punitur, vt grauis: ergo nec apud Deum. Quod enim ex natura rei est; id conuenit ei semper & vbique. 5. Quia peccatum dicitur de veniali & mortali analogicè, non vniuocè. Vide Bellar. cap. 11.

DICO AD I. Venialia dicuntur imperfectè peccata, si cum mortalibus comparentur: at in locis citatis agitur de solis mortalibus. Quia si de venialibus ageretur in eis, sequeretur iustos re ipsa excidere gratiâ, ac mori, esse maledictos. &c. At hoc ne ipsi aduersarii sentiunt fieri ob sola venialia. Ad hæc adiuncta citationum docent idè, si obieris per singulas. AD II. Assumptum negatur. AD III. Bifariam dicitur ex toto corde: 1. super omnia Deus: Et sic peccata venialia non pugnant cum caritate, nec cum legis obseruantia. 2. semper actu: Et hoc cōprehensum est, non viatorum. AD IV. Si non laueris te, corporaliter ait S. Basil. non habebis partem mecum, scilicet ob inobedientiam mortalem. Vel,

Spiri-

spiritualiter à venialibus si non lauro; non habebis partem mecum, sc. ad tempus; at non in perpetuum. Ad V. Nō dicit, vitam æternam possidebit; sed non perdet mercedem, quantulamcunque. Dein dare præmium operi, est liberalitatis; at dare pœnam est iustitiæ; proinde in hoc æqualitas requiritur; non in illo. Demum dare haustum frigidæ magnum est caritatis opus, non minimum.

Ad VI, Aug. l. 3. contra Iulianum c. 18. *Deus potest aliquos sine bonis meritis liberare; quia bonus est: Non potest quemquam sine malis meritis damnare; quia iustus est. Quia isto se Dominum, hoc Iudicem declarat; & culpis pœnas clementer, etiam in irâ proportionat. Cum autem pecc. venial. potest nunquam remitti, id est per accidens illi, non ex sua natura, quâ remissibile est; sed ex adiuncto pec. mortal. Dein Remissionem pec. venial. facit Deus ex gratia; ergo potest non facere. Potest absolute non condonare. Sed condonat tamen, quia promittit, Mat. 6. *Si miseritis hominibus peccata eorum, dimittet & vobis Pater vester cæl. delicta vestra.* Gratia igitur est vel habitus inhærens homini; vel Dei liberalis condonatio: ex utraque est pec. ven. remissibile.*

An Deus sit Autor peccati?

Vna hæc quæstio ab R. P. Becano subsecatur ex Illustrissimo Bellarmino rectè in plures quæstiones. Nos ordinem ex illo, Rem ex utroque perstringemus. De hæresiar-
chis & Luth. vide in *Genealog. p. 4. q. 4.*

QUÆSTIO V.

An DEVS ab æterno prædestinatis peccatum Adæ.

CALVINVS Inst. 3. c. 23. §. 4. *Fateor sancti, in hanc, quam nunc illigati sunt, conditionis materiam, Dei voluntate decidisse vniuersos filios Adæ. §. 7. Difertis verbis hoc extare negant, Decretum fuisse à Deo, ut sua defectuione periret Adam. Infrā. Decretum quidem horribile, fateor: inficitari tamen non poterit, quin præseuerit Deus, quem exitum esset habiturus homo: & ideo præseuerit, quia decreta sua præordinauerat.*

SVADET istis, Ibid. 1. *Quasi verò Deum, quem scriptura predicat facere, quacunque re, ambiguo sine condiderit nobilissimam ex sacrosanctis. Quo: vt peccaret, ac periret. 2. Prædestinatio in posteris sese profert. Neque enim naturaliter exciderunt omnes, vnius parentis culpa. Quod eos prohibet fateri de vno homine, quod in vni deo hum. genere concedunt: &c. Hoc cum natura describi nequeat, ab admirabili Dei Consilio profectum esse, minime obscurum est. 3. Quia Prædictio Deum quem exitum esset. &c. vt supra.*

AUTOR. Deus ab æterno prædestinatis peccatum Adæ; sed non prædestinavit, non voluit, non necessitauit; vt haberet. 1. *Quia* nusquam id S. Scriptura dicit: at nil diuina fide credendum, adit Calvinistæ, nisi in S. Scr. expressum; sed passim is casus tribuitur serpenti, diab. Adæ, Eux, Vide *Antichristum* p. 4. q. 6. 2. *Quia* Deus serio, additâ pœnâ prohibuit protoplastis peccatum; ergo fieri id voluisse non potuit, nisi contrarius sibi mendax & impostor. 3. *Quia* Deus seuerè vindicauit patris peccatum. At, ait S. Fulgentius, *Deus non est vltor, cuius non est auctor: Ecce iustæ excusationis fuit Adæ. 4. Quia* Eccl 15. *Deus reliquit hominē in manu filij sui; vt potuerit præceptum implere,* aut